

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/69/2021
Identifikačné číslo spisu:	5119010567
Dátum vydania rozhodnutia:	10.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5119010567.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvineného K. E. a spol., pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. a), písm. b), písm. f) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 10. augusta 2022, o dovolaniach obvinených K. E., S. A., N. A. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. apríla 2021, sp. zn. 1To/23/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolania obvinených K. E. a S. A. o d m i e t a.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvinenej N. A. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 19. februára 2021, sp. zn. 29T/43/2019 bol/a:

1) obvinený K. E. v bodoch 2) až 8) rozsudku uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. b), písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f), písm. j) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v znení účinnom do 31. júla 2019 a v bodoch 2), 4), 5), 6) a 8) z pokračovacieho prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona,

2) obvinená N. A. v bodoch 1) až 8) rozsudku uznaná za vinnú z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. b), písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f), písm. j) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v znení účinnom do 31. júla 2019 v súbehu s pokračovacím prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona,

3) obvinená S. A. v bode 1) rozsudku uznaná za vinnú zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2016 v súbehu so

zločinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe že:

1) N. A. a S. A.,

po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 16.05.2016, v čase asi o 11.30 hod. prišli na osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia, nezisteného evidenčného čísla, do obce Q. v okrese X., kde po vystúpení z vozidla cez neuzamknutú bráničku vošli do dvora rodinného domu č. XXX, cez dvor prešli ku vchodovým dverám majiteľa domu S. L., nar. XX.XX.XXXX, tomu sa predstavili ako úradné osoby a s jeho súhlasom vošli dnu do domu, kde S. L. uviedli, že mu poskytnú 200 eur na lieky pre manželku s tým, že bude mať 500 eurovú bankovku, následne pod zámienkou rozmenenia bankovky v hodnote 500 eur a zistení a odsledovaní, kde si S. L. odkladá peniaze, mu z komory z drevenej truhlice S. A. zobrala finančnú hotovosť vo výške 15.000,- eur počas toho, ako S. L. zabávala N. A. v obývacej izbe domu a po získaní finančnej hotovosti z domu odišli, čím takto poškodenému S. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. č. XXX, okres X., spôsobili odcudzením vecí škodu vo výške 15.000,- eur,

2) K. E. a N. A.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode, v presne nezistený deň v období od mesiacov jún až júl 2016 v čase asi o 14.30 hod. prišli na osobnom motorovom vozidle zn. Škoda Octavia, s ev. č.: G. bližšie nezistené, do obce N., okres L., pred rodinný dom č. XX, kde po vzájomnej dohode N. A. presne nezisteným mobilným telefónom s nezisteným číslom vytočila nezistené telefónne číslo, ktoré v tom čase používal K. E. za účelom dodržania hlasového kontaktu, K. E. ostal stáť pri vozidle, pričom počúval telefón a N. A. následne vstúpila na dvor rodinného domu, kde oslovila pred domom sediacu M. K., nar. XX.XX.XXXX, predstavila sa ako lekárka Jana zo sociálnej poisťovne a v rukách držiac bankovky nezistenej nominálnej hodnoty, s odôvodnením vrátenia peňazí z poisťovne, požadovala od nej vydať finančné prostriedky z preplatku, na čo M. K. nereagovala, následne N. A. žiadala, aby jej poškodená ukázala lieky, ktoré užíva, pričom vošli do spálne rodinného domu, kde sa na váľande nachádzala kabelka M. K. a vedľa nej voľne položená obálka s finančnou hotovosťou 950,- eur, vtedy N. A. požiadala M. K., aby jej ukázala kúpeľňu, a v tom ako sa presúvali do kúpeľne, vošiel do domu nepozorovane K. E. a zo spálne odcudzil obálku s finančnou hotovosťou, na čo N. A. oznámila M. K., že jej ide do vozidla zobrať darček, pričom obaja nastúpili do vozidla a z miesta odišli preč, čím svojím konaním poškodenej M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. č. XX, okres L. spôsobili odcudzením vecí škodu vo výške 950,- eur,

3) K. E. a N. A.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode v presne nezistený deň v období od mesiacov jún až júl 2016 v čase asi o 13.30 hod. prišli na osobnom motorovom vozidle zn. Škoda Octavia, ev. č.: G....bližšie nezistené, do obce N., okres Y., pred rodinný dom č. XX, kde po vzájomnej dohode N. A. presne nezisteným mobilným telefónom s nezisteným číslom vytočila nezistené telefónne číslo, ktoré v tom čase používal K. E. za účelom dodržania hlasového kontaktu, K. E. ostal sedieť vo vozidle, pričom počúval telefón a N. A. vydávajúc sa za pracovníčku poisťovne O., vstúpila na dvor rodinného domu a oslovila majiteľa rodinného domu X. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorého presvedčila, aby ju tento vpustil dnu, pričom v kuchynských priestoroch rodinného domu požiadala X. J. o vydanie z 500 eurovej bankovky, nakoľko mu uviedla, že má u poisťovne O. preplatok vo výške 300,- eur a ona nemá drobnejšiu hotovosť, na čo sa X. J. presunul do vedľajšej obývacej miestnosti, kde z hnedej koženej kapsičky vybral hotovosť 200,- eur, kapsičku zo zostatkom finančnej hotovosti ponechal voľne položenú na kresle a vrátil sa do kuchyne, pričom N. A. mu uviedla, že jeho finančnú hotovosť už nepotrebuje, ale potrebuje v kúpeľni skontrolovať, či tečie teplá voda, preto sa spoločne presunuli do kúpeľne, kde X. J. povedala, aby pustil kvôli kontrole teplú vodu a ten ako tak spravil a otočil sa, zistil, že N. A. sa už v kúpeľni nenachádza a túto už ani nikde nevidel, preto sa presunul späť do obývacej izby a zistil, že z hnedej koženej kapsičky mu bola odcudzená zvyšná finančná hotovosť, čím svojím konaním poškodenej N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/X, G. J. G., právnej nástupkyňi po

poškodenom X. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, trvale bytom N. č. XX, okres Y., spôsobili odcudzením vecí škodu vo výške 5.800,- eur,

4) K. E. a N. A.

dňa 15.10.2016 v čase asi o 10.45 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli pred rodinný dom na ulici O. č. XXX/X, do obce K., okres N. Y., kde N. A. vystúpila z vozidla a K. E. zostal vo vozidle v telefonickom kontakte prostredníctvom mobilných telefónov tak, že medzi nimi prebiehal telefónny hovor, takže počul, čo rozpráva N. A., následne ona vošla cez bránku do dvora rodinného domu, kde sa nachádzal I. H., nar. XX.XX.XXXX a s ním vošla do obývačky, kde sa ho začala vypytovať na výšku jeho dôchodku, vytiahla dve 500 eurové bankovky, položila ich na stôl v obývačke, kde I. H. povedala, že dostane 600 eurový príspevok na lieky, no že jej musí vydať z tisícky 400,- eur, načo menovaný šiel do spálne, prišiel k nočnému stolíku a zo zásuvky vybral dámsku kabelku, z ktorej vybral 400,- eur, vrátil sa naspäť do obývačky, peniaze položil na stôl, potom N. A. od neho chcela, aby jej ešte ukázal kúpeľňu a kuchyňu a vtedy vošiel do domu K. E. a zo zásuvky nočného stolíka nachádzajúceho sa v spálni zobral dámsku kabelku hnedej farby, v ktorej sa nachádzala finančná hotovosť vo výške 9.200,- eur a následne odišli z domu preč, čím svojím konaním spôsobili poškodeným I. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. č. XXX/X, K., okres N. Y. a S. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. č. XXX/X, K., okres N. Y., odcudzením vecí škodu vo výške 9.200,- eur a odcudzením dámskej kabelky hnedej farby vo výške 30,- eur,

5) K. E. a N. A.

dňa 04.11.2016 v čase asi o 13.00 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli k rodinnému domu č. X v obci Z. I., okres N., majiteľky S. X., nar. XX.XX.XXXX, následne N. A. po vystúpení z motorového vozidla zn. Škoda Octavia nezisteného ev.č., na ktorom prišli do obce, po vystúpení z vozidla na svojom mobilnom telefóne vytočila nezistené mobilné číslo K. E., ktorý ostal sedieť v motorovom vozidle a prostredníctvom telefónneho hovoru počúval, ako N. A. komunikuje a popisuje, čo sa odohráva v dome, prišla k poškodenej S. X., ktorá sa nachádzala na dvore rodinného domu, kde prišla k nej a predstavila sa ako pracovníčka sociálnej starostlivosti a požiadala ju, aby jej ukázala lieky, ktoré užíva s tým, že dostane príspevok na zdravotnú starostlivosť vo výške 600,- eur, následne sa spoločne presunuli do vnútra domu, kde pri ukazovaní liekov N. A. požiadala S. X. o rozmenenie 500 eurovej bankovky, čo aj S. X. urobila a peniaze jej rozmenila a 500 eurovú bankovku nechala na stole, následne požiadala S. X., aby jej ukázala kúpeľňu, kde jej povedala, aby pustila vodu, pričom jej povedala, aby zostala v kúpeľni, že ona ide do auta pre čistiace prostriedky, pričom počas tohto rozhovoru medzi N. A. a S. X., z motorového vozidla vystúpil a do vnútra domu vošiel K. E. a po krátkej chvíli obidvaja z domu vyšli, nasadli do vozidla a odišli preč na neznáme miesto, pričom poškodená S. X. čakala v kúpeľni na N. A. a keďže sa nevracala, vyšla z kúpeľne, kde zistila, že zo stola jej bolo odcudzených 500,- eur a zo skrine, kde bola rozmeniť peniaze, jej bolo odcudzených ďalších 400,- eur, čím takto svojím konaním poškodenej S. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. I. č. X., okres N., spôsobili odcudzením vecí škodu vo výške 900,- eur,

6) K. E. a N. A.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli dňa 30.11.2016 v čase asi o 14.30 hod. k rodinnému domu č. XX v obci H., okres K., kde pod zámienkou kompenzáciénákladov spojených s užívaním liekov v celkovej výške 600,- eur ako údajní pracovníci bližšie neuvedenej zdravotnej poisťovne vošli obaja po pozvaní spoluvlastníčky nehnuteľnosti S. A. do domu, kde sa následne N. A. presunula spoločne s S. A. a jej manželom I. A. do obývacej izby, kde od nich požadovala vydanie finančnej hotovosti 400,- eur, ako výdavok za ponúkanú kompenzáciu, keďže mala pri sebe dve bankovky s nominálnou hodnotou 500,- eur a následne ich zamestnávala rôznymi otázkami týkajúcimi sa ich zdravia a druhu užívaných

liekov, či predvádzania správneho masírovania I. A. a týmto sa snažila odpútať pozornosť menovaných a zároveň lokalizovať miesto úschovy ich finančných úspor, čo využil K. E., ktorý čakal v tej dobe vo vstupnej chodbe a vošiel nepozorovane cez kuchyňu do spálne rodinného domu, kde na stoličke pri skrini našiel malú príručnú koženú tašku čiernej farby a z tejto zobral finančnú hotovosť vo výške 9.800,- eur v bankovkách s nominálnymi hodnotami 100,- eur a 50,- eur v nezistenom pomere a nezistených výrobných čísiel a s peniazmi nepozorovane z domu odišiel, pričom ho zakrátko po telefonickom kontaktovaní nasledovala aj N. A. a odišli preč na osobnom motorovom vozidle zn. Renault Megane, červenej farby, nezisteného ev. č., čím svojím konaním poškodeným I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. č. XXX/XX, I. - I. I., okres K. a S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. č. XXX/XX, I. I. I., okres K., spôsobili odcudzením vecí škodu vo výške 9.800,- eur,

7) K. E. a N. A.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli dňa 25.02.2017 v čase asi o 09.15 hod. k rodinnému domu s popisným číslom XX v obci S., okres G., kde N. A. vošla do dvora a majiteľovi domu Z. A., nar. XX.XX.XXXX, uviedla, že ako pracovníčka sociálnej poisťovne mu doniesla finančný preplatok za lieky v sume 600,- eur a predložila mu 2 ks 500 eurových bankoviek, pričom ho požiadala o vydanie zvyšnej sumy peňazí, načo s poškodeným Z. A. vošla do kuchyne, potom Z. A. odišiel pre peniaze do spálne, v ktorej kľúčikom otvoril uzamknutú drevenú skriňu a zo skrine vybral koženú brašnu čiernej farby, z ktorej vybral peniaze v sume 400,- eur a brašnu položil na parapet okna v spálni, následne sa vrátil do kuchyne, kde ho N. A. požiadala, aby jej ukázal lieky, ktoré požíva on a jeho rodinní príslušníci, načo vyšiel z kuchyne hľadať lieky v dome, čo využila N. A. a zo spálne odcudžila brašnu, v ktorej bola peňažná hotovosť vo výške 3.600,- eur, 3 ks vkladných knížiek vedených v Slovenskej sporiteľni na meno Z. A., S. A. a F. A., 2 ks retiazok aj s prívieskami v tvare kríža zo žltého kovu, 2 ks obrúčok zo žltého kovu a zubný mostík zo žltého kovu, pričom po celú dobu, kedy sa N. A. zdržiavala v rodinnom dome, jej K. E., ktorý sa zdržiaval na ceste pred vchodom do rodinného domu, prostredníctvom mobilu dával pokyny a pozor, čím svojím konaním poškodenému Z. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. č. XX, okres G., spôsobili odcudzením vecí škodu vo výške 4.150,- eur

8) K. E. a N. A.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 04.03.2017 v čase od 12.00 hod. do 12.30 hod. prišli na osobnom motorovom vozidle zn. Škoda Octavia Combi, striebornej metalízy, ev.č. G. XXX X. k rodinnému domu č. XXX v obci E., okres N., kde N. A. vystúpila z vozidla, následne cez bránku, ktorá nebola uzamknutá, vošla do dvora a potom do miestnosti izby zadnej prístavby uvedeného rodinného domu č. XXX, kde na posteli ležala S. T., nar. XX.XX.XXXX, pri ktorej bola aj jej dcéra Y. S. vo veku 64 rokov, následne za ňou prišiel aj K. E., o ktorom uviedla, že je riaditeľ, že sú pracovníkmi „sociálky“ a prišli jej vyplatiť príspevok na opravu kúpeľne v sume 600,- eur, ale majú len 500 eurové bankovky a potrebujú vydať, pričom S. T. spod deky na posteli, na ktorej ležala, vybrala obálku, v ktorej mala odložené svoje peniaze, vtedy N. A. povedala, že majú čas a pod zmienkou, že je veľmi veriacia, že by chcela vidieť nejaké sväte obrázky alebo sošky a z uvedenej miestnosti vylákala Y. S., aby spolu išli preč z rodinného domu a v uvedenej miestnosti zadnej prístavby domu zostal iba K. E. a S. T., ktorý to využil a spod deky na posteli odcudžil obálku s finančnou hotovosťou vo výške 2.000,- eur, čím poškodenej Y. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. č. XXX, okres N., právnej nástupkyňi po poškodenej S. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela XX.XX.XXXX, trvale bytom E. č. XXX, okres N., spôsobil odcudzením vecí škodu vo výške 2.000,- eur,

Za to okresný súd uložil:

1) obvinenému K. E. podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu minimálnym stupňom strázenia,

2) obvinenej N. A. podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8

(osem) rokov, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia,

3) obvinenej S. A. podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, 37 písm. h) Trestného zákona, 41 ods. 1 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 4 (štyri) mesiace, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Zároveň súd prvého stupňa podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvineným N. A. a S. A. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému S. L., nar. XX. S. XXXX v Q., trvale bytom Q. č. XXX, škodu vo výške 15.000,- eur.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil okresný súd obvineným K. E. a N. A. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu poškodeným:

- M. K., nar. XX. S. XXXX v N., trvale bytom N. č. XX, vo výške 950,- eur,
- N. G., nar. XX. M. XXXX v Y., trvale bytom N. XXX/X, G. J. G., prechodne bytom N. XX, vo výške 5.800,- eur,
- ThLic. I. H. nar. XX. N. XXXX, trvale bytom O. XXX/X, XXX XX K. a I. H., nar. XX. M. XXXX, trvale bytom X. XX, XXX XX N. Y., vo výške 9.230,- eur,
- S. X., nar. X. Z. XXXX v Z. I., trvale bytom Z. I., č. X, vo výške 900,- eur,
- I. A., nar. X. Z. XXXX v H., trvale bytom I. č. XXX/XX I. - I. I. a S. A., nar. XX. S. XXXX v I., trvale bytom I. č. XXX/XX, I. - I. I., vo výške 9.800,- eur,
- Z. A., nar. XX. Z. XXXX v S., trvale bytom S. č. XX, vo výške 4.150,- eur.
- Ing. S. S., nar. XX. J. XXXX, trvale bytom N., I. XXXX/XX, Mgr. N. N., rod. S., nar. XX. N. XXXX, trvale bytom H.-H., A. XXXX/XX, Y. S., nar. XX. N. XXXX, trvale bytom N., P. M. XXXX/X, vo výške 2.000,- eur.

Proti vyššie označenému rozsudku okresného súdu podali obvinení K. E., N. A. a S. A. vo svoj prospech odvolania, na podklade ktorých Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 27. apríla 2021, sp. zn. 1To/23/2021:

v bode I. rozsudku odvolanie obvineného K. E. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol,

v bode II. rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Trestného poriadku, zrušil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu u obvinenej N. A., zároveň na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku, sám rozhodol tak, že jej podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia,

v bode III. rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku, zrušil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu u obvinenej S. A., zároveň na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku, sám rozhodol tak, že jej podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 4 (štyri) mesiace, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti naposledy uvedenému rozsudku krajského súdu podali obvinení K. E. a S. A., vo svoj prospech, v zákonom stanovenej lehote dovolania, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Foltána, advokáta so sídlom v Galante, SNP 708, a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie aj obvinená N. A., vo svoj prospech, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Ivany Kochanskej, advokátky so sídlom v Nitre, Farská č. 33, a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinení K. E. a S. A. (ďalej aj „obvinení“) uviedli, že sú príslušníkmi maďarskej národnostnej menšiny žijúcej na území Slovenskej republiky, pričom v občianskom živote využívajú výlučne maďarský jazyk s tým, že neúplné základné vzdelanie získali na základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským. Namietali, že ich znalosť slovenského jazyka je minimálna, obmedzená na bežnú hovorovú reč, bez schopnosti porozumenia a vyjadrovania sa v slovenskej právnej terminológii, pričom už z obžaloby vyplýva, že obvinený K. E. nevie po slovensky písať ani čítať. Namietali ďalej, že už po vznesení obvinenia mali tlmočníka, keďže vyšetrovateľ považoval za potrebné tlmočníka im zabezpečiť s tým, že dotknutý tlmočník bol účastný na úkonoch obvinených v prípravnom konaní, napríklad aj pri rozhodovaní súdu 17. apríla 2019 o prepustení obvineného K. E. z väzby. Obvinení ďalej zdôraznili, že aj na okresnom súde v senáte JUDr. Daniela Béreša sa hlavné pojednávanie uskutočnilo za prítomnosti tlmočníka, no po pridelení ich trestnej veci do senátu Ing. JUDr. Michala Repkovského bolo hlavné pojednávanie vrátane 11. decembra 2020 vykonané bez účasti tlmočníka, hoci zo spisu bolo zrejmé, že dovtedajšie úkony sa vykonávali za prítomnosti tlmočníka, a preto bolo povinnosťou súdu prvého stupňa v rámci prípravy hlavného pojednávania zabezpečiť prítomnosť tlmočníka aj na spomínanom úkone okresného súdu, keďže jeho prítomnosť bola podľa názoru obvinených nevyhnutná. Na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 11. decembra 2020 obvinení pred ich výsluchom na dotaz súdu síce uviedli, že rozumejú slovenskému jazyku slovom aj písmom a nežiadajú prítomnosť tlmočníka, avšak s poukazom na § 28 ods. 2 Trestného zákona a čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého, každá osoba obvinená z trestného činu má právo byť bez meškania podrobne oboznámená v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi obvinenia proti nej, obvinení namietali, že okresný súd nerešpektoval skutočnosť, že od začiatku trestného stíhania bol na ich úkonoch prítomný tlmočník a keďže súd je povinný vychádzať z stanovenia § 28 ods. 2 Trestného poriadku pribrať tlmočníka aj v prípade, ak obvinený síce vyhlási, že rozumie jazyku, v ktorom sa konanie vedie, avšak súd zistí, že jazykové schopnosti tejto osoby nie sú dostatočné k riadnemu uplatneniu práv v jazyku, v ktorom sa konanie vedie, a preto neexistoval, podľa názoru obvinených, žiaden legitímny dôvod, aby sa hlavné pojednávanie 11. decembra 2020 konalo bez účasti tlmočníka. V dôvodoch podaného dovolania obvinení ďalej namietali, že na spomínanom hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020 potom, čo uviedli, že nesúhlasia so zmenou senátu a navrhujú hlavné pojednávanie vykonať odznova, prokurátor predniesol obžalobu z 13. mája 2019, pričom ústne do zápisnice upravil právnu kvalifikáciu skutkov u každého z obvinených v ich neprospech s tým, že následne všetci obvinení urobili vyhlásenie o vine podľa § 257 Trestného poriadku uvádzajúc, že sa cítia byť vinní zo skutkov, ktoré sú uvedené v obžalobe, po čom predseda senátu pristúpil ku kladeniu otázok podľa § 333 ods. 3 Trestného poriadku s poučením, že ak na všetky otázky nebude kladná odpoveď, vyhlásenie o vine prijaté nebude, v dôsledku čoho všetci obvinení zhodne kladne odpovedali aj na otázku, či boli oboznámení s trestnými sadzbami ustanovenými zákonom za trestné činy, ktoré sa im kladú za vinu. Uvedený postup považovali obvinení za nezákonný, pretože nemali žiadnu vedomosť o trestných sadzbách podľa zmenenej právnej kvalifikácie a v dôsledku absencie tlmočníka ani nevedeli, že o takéto trestné sadzby ide, naopak domnievali sa, že ide o sadzby vzťahujúce sa na kvalifikáciu skutkov uvedenú v písomne podanej obžalobe. Obvinení ďalej zdôraznili, že po ich vyhlásení o vine a zodpovedaní následných otázok okresný súd zistil, že neboli oboznámení s trestnými sadzbami, preto ich dodatočne o dotknutých sadzbách poučil. Porušenie práva na obhajobu videli obvinení aj v nedodržaní postupu podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku namietajúc, že podľa súdnej praxe upozornenie na možnosť prísnejšej právnej kvalifikácie musí byť zapísané v zápisnici o hlavnom pojednávaní s presnou citáciou zákonného pomenovania trestného činu a jeho paragrafového onačenia s uvedením všetkých zákonných znakov. Obvinení ešte uviedli, že po ich výpovediach bolo hlavné pojednávanie konané 11. decembra 2020 odročené a pokračované v ňom bolo 19. februára 2021, kedy sa vykonali listinné dôkazy a po ich prečítaní okresný súd vyhlásil dokazovanie za skončené, udelil slovo na záverečné reči, po ktorých vyhlásil rozsudok. V tejto súvislosti obvinení namietali, že nedodržaním postupu podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku došlo k porušeniu ich práva na obhajobu, ktoré okresný súd tým, že ich po vyhlásení o vine a zodpovedaní otázok dodatočne upozornil na trestné sadzby vyplývajúce zo zmenenej právnej kvalifikácie, nezhojil. Poukázali na to, že prokurátor podal v prejednávanej veci obžalobu 13. mája 2019 a až po zmene senátu na hlavnom pojednávaní 11. januára 2020, teda s odstupom 13 mesiacov ústne navrhol zmenu právnej kvalifikácie skutku, ide preto podľa názoru obvinených vzhľadom na odstup času od podania obžaloby o prekvapujúcu zmenu. Zároveň

vyjadrili názor, že upozornenie obvinených o trestných sadzbách v rámci vyhlásenia o vine nie je upozornením na možnosť prísnejšieho posúdenia skutku súdom s tým, že nerešpektovanie ustanovenia § 284 ods. 2 Trestného poriadku je porušením práva obvinených na spravodlivý proces. V ďalšej časti dovolania obvinení namietali, že hoci okresný súd prijal ich vyhlásenie o vine, neprihliadol na toto ich vyhlásenie ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona s odôvodnením, že obvinený K. E. sa síce k trestnej činnosti priznal, ale jej spáchanie žiadnym spôsobom neoľutoval, pričom oľutovanie obvinenej S. A. považoval súd prvého stupňa len za formálny prejav s tým, že podľa názoru okresného súdu išlo z ich strany len o účelové prejavy s cieľom dosiahnuť zmiernenie trestu. V nadväznosti na to vyjadrili obvinení názor, že pokiaľ okresný súd považoval ich ľútosť a vyhlásenie o vine za formálny prejav, nemohol zároveň považovať za splnené podmienky na prijatie takéhoto vyhlásenia, keďže priznanie a oľutovanie spáchania trestnej činnosti považovali obvinení za podmienku prijatia vyhlásenia o vine. Z uvedeného vyvodili záver, že ak napriek tomu súd prvého stupňa takéto vyhlásenie o vine prijal, išlo o účelový, nezákonný postup okresného súdu s cieľom postupovať po prijatí vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku a nevykonávať tak v predmetnej veci dokazovanie o vine obvinených. Poukazujúc na zápisnicu o hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020 dôvodili, že okresný súd prijal ich vyhlásenie o vine vychádzajúc z písomnej obžaloby podanej 13. mája 2019 a pôvodnej tam uvedenej právnej kvalifikácie, ktorú prokurátor navrhol zmeniť len ústne na hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020, čo znamená, že uznesenie súdu prvého stupňa o prijatí ich vyhlásenia o vine, podľa názoru obvinených, nezahŕňa prokurátorom navrhovanú zmenenú právnu kvalifikáciu skutkov, a preto nemohlo predstavovať právny základ pre postup súdu podľa § 257 Trestného poriadku. Obvinený K. E. ďalej konštatoval, že mu bol uložený 8 - ročný trest odňatia slobody, teda trest v hornej polovici upravenej trestnej sadzby, vyjadrujúc nesúhlas s argumentáciou súdu prvého stupňa spočívajúcou v tom, že pred spáchaním stíhaných trestných činov nevedol riadny život s tým, že navyše sú voči nemu vedené ďalšie trestné konania a nesúhlasiac ani s tým, že okresný súd upriamil pozornosť aj na motív jeho konania „bezcítne, bez akýchkoľvek zábran a pokračujúco získať majetkový prospech“, namietajúc v tejto súvislosti, že aj keď bol 6-krát súdne trestaný, hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený, dodávajúc, že aj keď zákon umožňuje prihliadať pri hodnotení páchatelia aj na zahladenú trestnú činnosť, vzhľadom na odstup času nebol, podľa názoru obvineného, dôvod prihliadať na zahladené odsúdenia z roku 1975, 1981, 2001, 2005 (pričom ďalšie jeho odsúdenia sú z roku 2013 a 2015, pričom v poslednom prípade išlo o trestný čin výtržníctva). Obvinený taktiež namietal, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu prihliadal aj na pohnútku získať majetkový prospech na najzraniteľnejších osobách, a to na dôchodcoch vysokého veku, keďže táto okolnosť bola jedným zo znakov kvalifikovanej podstaty stíhaného trestného činu spáchaného podľa § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, na chránenej osobe. Poukazujúc na zásadu prezumpcie nevinu konštatoval, že súd pri ukladaní trestu s dôrazom na osobu obvineného nemôže vychádzať z iných doposiaľ právoplatne neskončených trestných konaní. Obvinená S. A. (prostredníctvom svojho obhajcu) namietala, že súd pri ukladaní trestu nezohľadnil ako poľahčujúcu okolnosť jej vyhlásenie o vine a účinnú ľútosť súvisiacu s týmto vyhlásením, pritom v prípade jej zohľadnenia by dolná hranica trestnej sadzby nepredstavovala 5 rokov a 4 mesiace, ale iba 3 roky. Obvinení vyjadrili presvedčenie, že vyššie naznačeným postupom súdov nižšieho stupňa došlo k porušeniu ich práv na obhajobu zásadným spôsobom a tým k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V nadväznosti na ustanovenie §-u 168 ods. 1 Trestného poriadku, obvinení ešte namietali, že súdy nižších stupňov sa v odôvodnení svojich rozhodnutí nedostatočne zaoberali argumentmi obhajoby a taktiež aj ostatnými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, na ktoré bolo z ich strany poukazované.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinená N. A. uviedla, že je príslušníčkou maďarskej národnostnej menšiny, žijúcej na území Slovenskej republiky, pričom v občianskom živote využíva výlučne maďarský jazyk, navštevovala základnú školu s vyučovacím maďarským jazykom, jej znalosť

slovenského jazyka je minimálna, bez schopnosti porozumieť a vyjadrovať sa v právnej terminológii, z uvedeného dôvodu bol už v prípravnom konaní na úkonoch prítomný tlmočník a rovnako tak sa aj prvé hlavné pojednávania pred okresným súdom v senáte JUDr. Daniela Béreša uskutočnili za prítomnosti tlmočníka, avšak po zmene zákonného sudcu a pridelení danej trestnej veci do senátu Ing. JUDr. Michala Repkovského, sa prvé hlavné pojednávanie uskutočnilo 11. decembra 2020 bez prítomnosti tlmočníka, hoci z predchádzajúcich úkonov bolo zrejmé, že tlmočník bol pri ich vykonávaní prítomný. Obvinená N. A. v dôvodoch podaného dovolania ďalej namietala, že hoci na dotaz okresného súdu uviedla, že rozumie slovenskému jazyku a nežiada si prítomnosť tlmočníka, súd prvého stupňa mal aj s poukazom na § 28 ods. 2 Trestného poriadku a čl. 2 ods. 4 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ prítomnosť tlmočníka zabezpečiť, keďže jeho prítomnosť bola potrebná. V závere svojho podania obvinená N. A. poukázala na čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v zmysle ktorého má každá osoba obvinená z trestného činu právo byť bez meškania podrobne oboznámená v jazyku, ktorému rozumie s dôvodmi obvinenia proti nej a na čl. 34 ods. 2 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého občanom patriacim k národnostným menšinám alebo etnickým skupinám sa za podmienok ustanovených zákonom zaručuje okrem práva na osvojenie si štátneho jazyka aj právom používať ich jazyk v úradnom styku.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinená N. A. navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že dovolaním napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku porušený zákon v neprospech obvinenej, súčasne, aby napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil a zrušil rovnako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby prejednávajú trestnú vec znovu v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvinených sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý uviedol, že obvinení K. E. a S. A. mali v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní obhajcu, ktorý strážil ich práva, pričom nemal žiadne námietky, prípadne návrhy k postupu orgánov činných v trestnom konaní alebo súdov nižšieho stupňa. Vo svojom vyjadrení potvrdil, že dotknutí obvinení mali v priebehu prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní vykonávanom pred predsedom senátu JUDr. Danielom Bérešom tlmočníka zo slovenského do maďarského jazyka, avšak z opatrnosti, aby nedošlo k zmareniu vykonania nariadeného úkonu pre prípad, ak by uviedli, že nerozumejú, tomu, čo sa hovorí. Ďalej uvádzal, že po zmene v zložení senátu obvinení signalizovali, že chcú urobiť vyhlásenie o vine, potom ako boli náležite poučení, sa vyjadrili, že tlmočníka nežiadajú, keďže ho nepotrebujú a slovenskému jazyku rozumejú, navyše prokurátor osobne na pojednávaní vnímal, že obvinená S. A. nemá žiadny problém s tým, čo sa na pojednávaní rozpráva, rovnako tak nemal problém ani obvinený K. E., okrem slabšieho sluchu, preto mu bolo potrebné niektoré vety zopakovať, pričom obaja obvinení mali obhajcu a ani okresný súd nemal pochybnosť o ich spôsobilosti porozumieť, preto im tlmočník ustanovený nebol. Prokurátor ďalej uvádzal, že tvrdenie obvinených, že neboli poučení o zmene právnej kvalifikácie skutkov a trestných sadzbách nezodpovedá skutočnosti, pretože trestné činy s príslušnými kvalifikáciami sa spolu s trestnými sadzbami nezmenili, odkedy im bolo vznesené obvinenie. Namietal, že úpravy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby mali formalisticko - právny charakter, naprávala sa zjavná písárska chyba a zmeny boli obvineným a obhajcom jasne vysvetlené s tým, že pri trestných činoch porušovania domovej slobody a pri trestnom čine krádeže došlo k doplneniu dátumu účinnosti Trestného zákona do 31. júla 2019, keďže od spáchania skutku do dňa hlavného pojednávania boli prijaté novely Trestného zákona, ďalej pri odkaze na ustanovenie § 138 Trestného zákona bolo k písmenu f), doplnené písm. j), teda na viacerých osobách, keďže skutkom bolo poškodených viac ako tri osoby a u obvinenej S. A. došlo k odstráneniu zrejmej písárskej chyby pri uvedení prečinu porušovania domovej slobody, keďže zjavne išlo o zločin. Tvrdil, že okresný súd rozhodol o prijatí vyhlásenia o vine na základe súhlasu obvinených a náležitom ich poučení. Vo svojom vyjadrení prokurátor ďalej zdôraznil, že súd nie je povinný ukladať trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, a to ani pri vyhlásení viny zo spáchaných skutkov a jeho prijatia, pričom je len na úvahe súdu, či trest kvôli priznaniu sa obvineného zníži alebo nie, keďže nejde o jeho

(súdu) zákonnú povinnosť. Z hľadiska posudzovania závažnosti konania na účely výmery trestu, sa prokurátor v podstate stotožnil s rozhodnutím súdu. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolania obvineného K. E. a obvinenej N. A. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rovnako sa prokurátor vyjadril aj vo vzťahu k dovolaniu obvinenej N. A. a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky aj jej dovolanie z dôvodu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Podaním z 8. októbra 2021 sa k dovolaniam obvinených vyjadril poškodený ThLic. I. H., ktorý namietal obhajobnú argumentáciu obvinených spočívajúcu v tom, že neovládajú slovenčinu, a preto potrebovali tlmočníka poukazujúc na to, že obvinení nepotrebovali tlmočníka, keď kradli v časti poľského pohraničia, kde ľudia určite nerozprávajú maďarsky a ani jeho rodičia, ktorých obvinení okradli, maďarčinu neovládali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolaní a zistil, že dovolania boli podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], boli podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), obvinenými K. E. a S. A. ako osobami oprávnenými na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolania spĺňajú obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinení pred podaním dovolaní využili svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že dovolania podané obvinenými K. E. a S. A. je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku] a dovolanie obvinenej N. A. je potrebné taktiež odmietnuť na neverejnom zasadnutí, avšak z dôvodu, že ho podala ako neoprávnená osoba [§ 382 písm. b) Trestného poriadku].

Z predloženého spisu je zrejmé, že v prejednáwanej trestnej veci rozhodol okresný súd v úvode označeným rozsudkom o vine a treste (pokiaľ ide o výrok o treste v spojení s vyššie uvedeným rozsudkom krajského súdu) obvinených K. E., S. A. a N. A. na hlavnom pojednávaní konanom 19. februára 2021, ktorému predchádzalo vyhlásenie zo strany všetkých obvinených zvlášť podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda že sa cítia byť vinní zo spáchania skutku/skutkov uvedeného/uvedených v podanej obžalobe na hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020, pričom na všetky otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku odpovedali kladne („áno“). Následne súd prvého stupňa vyhlásenie všetkých troch obvinených prijal a vzhľadom na prijaté vyhlásenie o vine rozhodol, že vykoná len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste, a náhrade škody.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Z citovaného ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku však vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa po prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, možno (čo do výroku o vine) podať dovolanie iba z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aj keď v § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 ods. 2 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet

obvineného alebo na podnet inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 12/2017]. Rozhodnutie súdu prvého stupňa po prijatí vyhlásenia o vine je totiž, čo do výroku o vine, vychádzajúc z ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku, odvolaním obvineného nenapadnuteľné, obvinený nie je podľa § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku oprávnený na podanie odvolania proti takémuto rozhodnutiu, pritom na podanie dovolania je obvinený podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenou osobou len za predpokladu, že ide o právoplatné rozhodnutie súdu druhého stupňa a vychádzajúc z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku len za splnenia podmienky, že súd druhého stupňa meritórne rozhodol (vecou sa meritórne zaoberal) o odvolaní podanom obvineným ako oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné.

Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že v prejednávanej veci bolo vyhlásené aj rozhodnutie krajského súdu, keďže odvolací súd na podklade odvolania všetkých troch obvinených rozhodoval „len“ o výroku o treste s tým, že vo svojom rozhodnutí správne výslovne uviedol, že výrok o vine s ohľadom na vyhlásenie obvinených o vine nebolo možné v odvolacom konaní vecne preskúmať.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že v prípade vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa na podklade prijatého vyhlásenia obvineného o jeho vine, je výrok o vine odvolaním nenapadnuteľný, je možné proti nemu podať len dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, avšak na jeho podanie je oprávnený len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo inej osoby); obvinený ale na podanie takéhoto dovolania oprávnený nie. Výrok o treste je však aj v takomto prípade napadnuteľný odvolaním a aj dovolaním, a to aj zo strany obvineného, a to z akéhokoľvek dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 Trestného poriadku (nie však výrok o vine).

Vzhľadom na to, že dovolacie dôvody obvinenej N. A. smerovali „len“ proti výroku o vine (namietala porušenie svojho práva na obhajobu z dôvodu, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebola zabezpečená prítomnosť tlmočníka, hoci jej znalosť slovenského jazyka je minimálna, obmedzená na bežnú hovorovú reč) s tým, že neuviedla žiadne konkrétne dovolacie námietky, ktoré by smerovali proti výroku o treste (bez nadväznosti na výrok o vine), pritom ako to už bolo vyššie uvedené, na podanie dovolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o vine na podklade jej vyhlásenia o vine (krajský súd rozhodoval len o treste) nie je oprávnená a toto oprávnenie má len minister spravodlivosti, nezostávalo najvyššiemu súdu nič iné, len jej dovolanie na verejnom zasadnutí, bez meritórneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietnuť.

Na tomto závere potom nič nemení ani dotknutou obvinenou namietané porušenie práva na obhajobu z dôvodu nezabezpečenia jej tlmočníka napĺňajúci, podľa jej názoru, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože k jeho preskúmaniu by mohol najvyšší súd s ohľadom na vyššie uvedené pristúpiť len na podklade dovolania podaného ministrom spravodlivosti.

Obdobný záver potom platí aj vo vzťahu k námietkam obvinených K. E. a S. A. ohľadom nezabezpečenia im tlmočníka, neupozornenia ich na zmenu právnej kvalifikácie a nesplnenia podmienok pre prijatie vyhlásenia o vine podľa § 257 Trestného poriadku, keďže ide o námietky týkajúce sa výroku o vine, ohľadom ktorého je oprávnený za takejto situácie podať dovolanie len minister spravodlivosti.

Napriek tomu nad rámec uvedeného len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že všetci traja obvinení na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 11. decembra 2020 vyhlásili, že rozumejú slovenskému jazyku slovom i písmom a nežiadajú, aby bol na hlavnom pojednávaní prítomný tlmočník z jazyka maďarského do jazyka slovenského a opačne a zároveň nežiadajú, aby im boli zápisnice z hlavného pojednávania a akékoľvek iné písomnosti preložené do maďarského jazyka. Takéto vyhlásenie urobili všetci traja obvinení v prítomnosti svojho zvoleného obhajcu.

Je pravdou, že tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom prvého stupňa v inom zložení senátu, tlmočník pri úkonoch obvinených prítomný bol. Z vyjadrenia prokurátora však plynie, že tlmočník bol do konania pribratý z dôvodu opatrnosti, aby nedošlo k zmareniu úkonov vyhlásením

obvinených, že slovenskému jazyku nerozumejú s tým, že podľa jeho názoru tak, ako on vnímal pôsobenie obvinených na hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020, obvinení slovenskému jazyku rozumeli. Z obsahu spisu nijakým spôsobom neplynie, že by súd prvého stupňa v novom zložení senátu dospel k záveru, že obvinení slovenskému jazyku nerozumeli. Celé dotknuté hlavné pojednávanie prebiehalo za prítomnosti zvoleného obhajcu, ktorý by mal schopnosť obvinených rozumieť slovenskému jazyku, a to aj z pohľadu právnej terminológie (tej ale nemusí rozumieť ani človek, pre ktorého je slovenčina materinský jazyk, preto má obvinený právo na obhajcu a toto právo aj v takýchto situáciách využíva), poznať najlepšie z porad s obvinenými v rámci prípravy na hlavné pojednávanie a keďže obvinení nesúhlasili so zmenou v zložení senátu, k čomu nepochybne došlo po porade s obhajcom (vrátane vyhlásenia o vine), napriek tomu obhajca počas celého hlavného pojednávania konaného 11. decembra 2020 neavizoval, že obvinení slovenskému jazyku a prednesom na dotknutom hlavnom pojednávaní nerozumejú a proti vyhláseniu obvinených, že slovenskému jazyku rozumejú, a preto tlmočníka nežiadajú, nenamietal a súd prvého stupňa neupozornil, že toto ich vyhlásenie skutočnosti nezodpovedá.

Navyše k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku nedošlo hneď na hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020, ale až 19. februára 2021, teda po viac ako dvoch mesiacoch po vyhlásení viny obvinenými, ani na tomto hlavnom pojednávaní ani obvinení, ale ani ich zvolený obhajca postup súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020 nenamietali považujúc otázku viny za uzavretú na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní, ako to vyplýva z prednesu obhajcu zachyteného v zápisnici o hlavnom pojednávaní z 19. februára 2021 (str. 8), ale aj jeho záverečnej reči.

Nič preto nenasvedčovalo existencii podmienok pre postup podľa § 28 ods. 2 Trestného poriadku, teda tomu, že by súd prvého stupňa mal dospieť k záveru, že obvinení aj napriek ich vyhláseniu, že tlmočníka nepotrebujú, nemajú dostatočné jazykové schopnosti k riadnemu uplatneniu ich práv.

Aj keď nepochybne znalosť hovorovej reči neznamená aj znalosť právnickej terminológie, ako to už bolo vyššie uvedené, ani osoba, pre ktorú je slovenčina materinský jazyk, nemusí právnickej terminológii rozumieť, preto má právo na obhajcu, ktoré obvinení aj využili a obhajcu si zvolili, navyše ako to vyplýva už zo samotných skutkových okolností, obvinení sa počas páchania trestnej činnosti vydávali aj za pracovníkov Sociálnej poisťovne, čomu poškodení uverili, votreli sa do ich domácností, zistili miesto uloženia ich úspor, pričom stíhanú trestnú činnosť páchali aj na území severného a východného Slovenska, ktorého obyvatelia spravidla maďarský jazyk neovládajú, čo už predpokladá väčšie zručnosti v slovenskom jazyku a čo už nasvedčuje tomu, že ich znalosť slovenského jazyka nebola tak chabá, ako sa snažili súd presvedčiť.

Pokiaľ ešte obvinení dôvodili prekvapivou zmenou právnej kvalifikácie, k tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že napokon ani nešlo o zmenu, ktorá by mohla zásadne ovplyvniť ich postavenie, čo je podmienkou pre použitie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (v zmysle § 371 ods. 5 Trestného poriadku).

Vo vzťahu k obvinenej S. A. išlo len o opravenie zrejmej písárskej chyby (z paragrafového označenia trestného činu v kontexte s § 11 Trestného zákona bolo zrejmé, že išlo o zločin nie prečin), vo vzťahu k obvineným K. E. a N. A. išlo o pridanie údajov o tom, že ich trestná činnosť sa posudzuje podľa Trestného zákona účinného do 31. júla 2019, pretože medzičasom došlo k novelizácii uvedeného zákona a k doplneniu, že trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. júla 2019 (ďalej len „Trestný zákon“) sa dopustili nielen tým, že stíhaný trestný čin spáchali „ľstou“ podľa § 138 písm. f) Trestného zákona, ale aj „na viacerých osobách“ podľa § 138 písm. j) Trestného zákona a u obvineného K. E. aj k vypusteniu údajov o pokračovaní v trestnom čine porušovania domovej slobody vo vzťahu ku skutkom 3 a 7 (posledná úprava je evidentne v prospech dotknutého obvineného). Uvedená úprava však nemala za následok sprísnenie trestnej sadzby, ani posúdenie ich konania podľa prísnejšieho ustanovenia, ani pridanie ďalšieho kvalifikačného momentu v rámci ustanovenia § 212 Trestného zákona [pre posúdenie ich konania podľa § 212 ods. 4 písm. b) Trestného zákona (závažnejším spôsobom) postačovalo použitie „ľsti“, bez toho, aby k tomu muselo pristúpiť posúdenie

ich konania aj ako spáchané „na viacerých osobách“, pričom takto (so „ľstôu“) bolo ich konanie posúdené už v podanej písomnej obžalobe]. Navyše obvinení na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 11. decembra 2020 výslovne v prítomnosti svojho zvoleného obhajcu uviedli, že súhlasia s úpravou právnej kvalifikácie tak, ako bola uvedená prokurátorom v rámci jeho prednesu obžaloby, pričom úpravou právnej kvalifikácie podľa návrhu prokurátora sa trestná sadzba oproti stavu vyplývajúcejmu z podanej obžaloby nijakým spôsobom nezmenila (pred aj po úprave išlo o trestnú sadzbu od 3 do 10 rokov).

Pokiaľ obvinení ešte namietali, že o trestných sadzbách boli poučení až súdom prvého stupňa v rámci procesu vyhlásenia o vine a jeho prijímania, k tomu je potrebné uviesť, že aj podľa názoru najvyššieho súdu takýto postup je možný (ani z ustanovenia § 257, ale ani § 333 Trestného poriadku opak neplynie) a prijatie vyhlásenia o vine nebráni, ak s trestnými sadzbami oboznámi obvineného až súd prvého stupňa pred prijatím vyhlásenia o vine a pred odpoveďou na otázku, či obvinený bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy, ktoré sú mu kladené za vinu.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020 plynie, že všetci traja obvinení boli oboznámení (poučení) s trestnými sadzbami podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona (3 až 10 rokov) a obvinení K. E. a N. A. aj podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona (až 2 roky) a S. A. aj podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona (3 až 8 rokov), pričom následne všetci traja obvinení, po takomto oboznámení s trestnými sadzbami za prítomnosti obhajcu kladne odpovedali na všetky položené otázky.

Aj v tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku nedošlo ihneď na hlavnom pojednávaní konanom 11. decembra 2020, ale na hlavnom pojednávaní konanom 19. februára 2021, kedy ani obvinení a ani obhajca s odstupom času viac ako dvoch mesiacov postup súdu prvého stupňa na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní nenamietali, obhajca aj vo svojej záverečnej reči považoval otázku viny s ohľadom na vyhlásenie obvinených za uzavretú s tým, že je namieste sa baviť už „len“ o výške trestu, a to bez toho, aby namietal, že proces prijímania vyhlásenia viny bol zaťažený chybami. Uvedené potom nasvedčuje tomu, že námietky obvinených nie sú vyjadrením ich presvedčenia o existencii procesných väd, ktorými došlo k porušeniu ich práva na obhajobu zásadným spôsobom, ale snahou ako dosiahnuť pre seba priaznivejšie postavenie z dôvodu nespokojnosti s uloženými trestami.

Ďalšie námietky obvinených K. E. a S. A., ktoré pojali do svojho dovolania, smerovali proti výroku o treste, pričom na podanie takto vymedzeného dovolania boli, ako to už bolo vyššie naznačené, oprávnení, preto ho najvyšší súd nemohol (tak ako v prípade obvinenej N. A.) odmietnuť podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku, ale bol povinný sa ním v tomto smere ďalej zaoberať.

V tejto súvislosti je však potrebné v prvom rade uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 57/2007).

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Na tomto mieste je potrebné ešte poukázať na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného

poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Chybu vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v pod číslom 120/2012) s tým, že obvinenými uvádzané dovolacie dôvody smerujúce proti výroku o treste by bolo možné podradiť skôr pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku [nie pod ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku].

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa.

Citované ustanovenie predstavuje osobitný dovolací dôvod vo vzťahu k ustanoveniu § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pokrývajúceho vo všeobecnosti chyby spôsobené neprávym použitím hmotnoprávneho ustanovenia. Z tohto dôvodu má vo vzťahu k nemu charakter špeciálneho ustanovenia („lex specialis“).

Jeho použitie prichádza do úvahy „len“ v dvoch základných situáciách, a to v prípade, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda pod dolnú alebo nad hornú jej hranicu alebo v prípade, že bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa, pričom jednotlivé druhy trestu sú vymenované v ustanovení § 32 Trestného zákona.

V prejednávanej veci bol obvineným K. E. a S. A. ukladaný trest odňatia slobody za dva trestné činy, a to za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. b), písm. f) Trestného zákona [obvinenej S. A. aj podľa ods. 3 písm. a)] a trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona [obvinenej S. A. aj podľa ods. 3 písm. a)] ako trest úhrnný podľa zásad v zmysle ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona, teda podľa prísnejšieho ustanovenia z nich, ktorým je u oboch § 212 ods. 4 Trestného zákona umožňujúci uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od 3 do 10 rokov, pričom v súlade s ustanovením § 38 ods. 4 Trestného zákona (prevaha priťažujúcich okolností) bolo ešte potrebné u obvineného K. E. takto zákonom stanovenú trestnú sadzbu upraviť zvýšením jej dolnej hranice z rozdielu medzi jej hornou a dolnou hranicou (§ 38 ods. 8 Trestného zákona) na úroveň 5 rokov a 4 mesiacov (u obvinenej S. A. vychádzal krajský súd z vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, teda z trestnej sadzby 3 až 10 rokov).

Okresný súd uložil obvinenému K. E. trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a obvinenej S. A. trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace, teda druh trestu, ktorý Trestný zákon za tento trestný čin pripúšťa a v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby (u obvineného K. E. po jej úprave).

Najvyšší súd preto priestor pre úspešné podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku v prejednávanej veci nevzhliadol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Citované ustanovenie slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb právneho charakteru, pričom jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné

chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Z výroku v úvode označeného rozsudku okresného súdu je zrejmé, že spomínaný súd zistil u obvineného K. E. len priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona s tým, že nezistil uňho žiadnu poľahčujúcu okolnosť, pričom s takýmto záverom sa krajský súd stotožnil. U obvinenej S. A. krajský súd, ako to plyní z jeho v úvode označeného rozsudku, v súlade so závermi okresného súdu zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného poriadku (spáchala viac trestných činov) a na rozdiel od súdu prvého stupňa zistil aj jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného poriadku (priznala sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutovala).

Námietky dovolateľov týkajúce sa skutočnosti, že súdy nižšieho stupňa pri ukladaní trestu neprihliadli u nich na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že obvinení sa priznali k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutovali a u obvineného K. E. aj podľa § 36 písm. j) Trestného zákona (viedol pred spáchaním trestného činu riadny život) žiaden dovolací dôvod, a to ani podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nenapĺňajú, pretože otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 18/2015).

Napriek tomu nad rámec uvedeného najvyšší súd len pre úplnosť konštatuje, že obvinený K. E. skutočne spáchanie stíhanej trestnej činnosti, a to ani v rámci záverečnej reči a posledného slova (ako to plyní zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 19. februára 2021) nijakým spôsobom neoľutoval, naopak v rámci posledného slova uviedol, že dotknuté trestné činy nespáchal a priznal sa len kvôli dcére a preto, aby bol prepustený a keďže z logického hľadiska nie je možné ľutovať konanie, ktoré človek nespáchal, pokiaľ obvinený tvrdí, že stíhaných trestných činov sa nedopustil, nemôže ich ani oľutovať, preto ľútosť ako predpoklad priznania dotknutej poľahčujúcej okolnosti je uňho za takýchto okolností vylúčená.

V tejto súvislosti vo vzťahu k dovolacím námietkam obvineného K. E. sa žiada uviesť, že vyhlásením o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa obvinený vzdáva práva na verejné pojednanie jeho trestnej veci, pričom podmienkou jeho prijatia ako procesnoprávneho inštitútu nie je úprimná ľútosť, keďže takáto podmienka nevyplyva ani z ustanovenia § 257 Trestného poriadku, ale ani § 333 Trestného poriadku s tým, že vyhlásenie o vine môže, ale nemusí byť dôvodom pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Trestného zákona. Úprimná ľútosť v kontexte priznania je podmienkou konštatovania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona ako hmotnoprávneho inštitútu. Ide teda o dva rozdielne inštitúty (jeden procesného a druhý hmotného práva), ktoré sa prelínajú v otázke priznania, ďalej sa však na nich vzťahujú iné podmienky a aj do určitej miery rôzne následky.

Skutočnosť, že obvinený K. E. spáchanie stíhaných trestných činov neoľutoval, a preto mu nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona (napriek jeho priznaniu), nebola žiadnou prekážkou prijatia jeho vyhlásenia o vine, ktorým sa vzdal svojho práva na verejné pojednanie jeho trestnej veci.

Pokiaľ ešte obvinený namietal, že všetky jeho predchádzajúce odsúdenia boli zahladené, a preto nebol dôvod pre konštatáciu súdu prvého stupňa, že nevedol riadny život [teda dožadoval sa konštatovania, že riadny život viedol a tým aj priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona], k tomu je potrebné uviesť, že z hľadiska hodnotenia osoby sa fikcia neodsúdenia na skutočnosť, že aj v týchto prípadoch sa páchatel trestného činu dopustil, nevzťahuje a aj keď trestná činnosť, ktorej sa dopustil pred rokom 2005 (vzťahujúca sa na odsúdenia v rokoch 1975 až 2005) skutočne pre odstup času už stráca na význame, takýto záver nie je možné konštatovať vo vzťahu k trestnej činnosti, na ktorú sa viažu odsúdenia z rokov 2013 a 2015, a ktorá bráni konštatovaniu, že dotknutý obvinený viedol v minulosti riadny život a tým aj priznaniu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona.

Je plne na mieste konštatovanie a zohľadnenie skutočnosti, že obvinený K. E. sa snažil získať majetkový prospech na tých najzraniteľnejších osobách, dôchodcoch vysokého veku, pričom takému záveru nebráni ani fakt, že ide o znak kvalifikovanej skutkovej podstaty spáchaného trestného činu v zmysle § 139 písm. e) Trestného zákona, keďže nejde o dvojité pripočítanie tej istej skutočnosti v neprospech obvineného. Použitie kvalifikačného znaku „na chránenej osobe - osobe vyššieho veku“ podľa § 139 písm. e) Trestného zákona, pričom osobou vyššieho veku sa podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona rozumie osoba staršia ako 60 rokov, v prejednávanej veci znamená posúdenie konania dotknutého obvineného aj podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého je možné páchateľovi takéhoto trestného činu uložiť trest odňatia slobody od 3 do 10 rokov, teda aj v prípade použitia namietaného kvalifikačného momentu je potrebné v zmysle § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní konkrétnej výmery trestu (z rozmedzia od 3 do 10 rokov) zohľadniť pohnútku páchateľa, spôsob spáchania trestného činu, jeho následok a ďalšie [nepochybne je potrebné rozdielne s odrazom v konkrétnej výmere trestu vnímať skutočnosť, či obeťou trestného činu krádeže určitej sumy je 61-ročný plne vitálny pracujúci človek, pre ktorého ukradnutá suma predstavuje jednomesačnú mzdu (bez akéhokoľvek spochybňovania závažnosti aj takéto trestného činu), alebo 81-ročný chorý, v podstate už bezbranný dôchodca, pre ktorého tá istá suma predstavuje niekoľkoročné ťažko ušetrené úspory z minimálneho dôchodku].

Je potrebné obvinenému prisvedčiť, že prezumpcia neviny bráni tomu, aby súd pri určovaní výmery trestu prihliadal na prebiehajúce doposiaľ neskočené trestné stíhanie. Každopádne nešlo o zásadné, významné hľadisko, ktoré by zásadným významom pôsobilo v smere zvýšenia výmery ukladaného trestu a aj bez prihliadnutia na tento okrajový argument je trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov aj podľa názoru najvyššieho súdu plne na mieste.

Pokiaľ ide o obvinenú S. A., krajský súd v jej prípade prihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona (priznala sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutovala), zároveň však logicky akceptovateľným spôsobom vysvetlil, že v porovnaní so závažnosťou trestného činu, ktorého sa dopustila, následkom, ktorý spôsobila, ani táto okolnosť nebola z hľadiska výmery tak závažná, aby mala za následok uloženie nižšieho trestu ako 5 rokov a 4 mesiace.

Vzhľadom na to, že obvinení K. E. a S. A. skutočnosťami, ktoré uviedli vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnili dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí ich dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.